
Betreft: vergadering van Opinieronde 1
Datum: woensdag 30 mei 2012
Tijd: 13.00 uur
Locatie: Commissiekamer, Provinciehuis, Visarendreef 1 in Lelystad

---

Aanwezig zijn:

De heer F. Brouwer (voorzitter), de dames J.L.E. Meursing-Stam de Jonge (VVD), A. van Stenus-van Basten (VVD), R. Azarkan (PvdA) en I.B. Joosse (PVV), de heren J. van der Kroef (CDA), R.T. Oost (CDA, tot 14.10 uur), M. Bongers (SP), F. van Staa (SP, tot 14.00 uur), E.F. Kunst (D66), L. Ferdinand (CU), C. Korteweg (GroenLinks), R. de Wit (SGP), E.G. Boshuijzen (50PLUS) en H.R. Kalk (rondegriffier)

Ook aanwezig zijn:

Lid van het college van Gedeputeerde Staten: de heer J. Lodders
Mevrouw M.F. Ramaker (afdeling ES)

Ontwerp-beleidskader Cultuur

De voorzitter opent de opinieronde en heet allen van harte welkom. Hij meldt, dat er een andere voorzitter voor deze ronde vermeld stond op de agenda, maar deze is woordvoerder tijdens een andere opinieronde. De gedeputeerde zal het onderwerp kort inleiden, waarna er een virtuele rondleiding volgt. Gedeputeerde Lodders merkt op, dat de evaluatie van de huidige Cultuurnota afgelopen voorjaar de aanleiding voor deze presentatie is. De evaluatie gaf onvoldoende inzicht in waaraan de middelen besteed zijn. Als de Staten vandaag aangeven, dat het ontwerp-beleidskader inspraakrijp is, gaat het de inspraak in. Na de zomervakantie zal het met verwerking van de inspraakreacties opnieuw in een opinieronde aan de orde komen, inclusief het uitvoeringsprogramma en een overzicht van de te besteden middelen. Mevrouw Ramaker verzorgt de virtuele rondleiding.

De VVD vraagt of alle podiumkunsten lokaaloverstijgende activiteiten waren.

50PLUS vindt het voor zowel gebruiker als ontvanger belangrijk om het onderscheid te zien tussen de subsidie die een ontvanger krijgt van provincie, een gemeente of het Rijk. Dat is nu niet mogelijk.

De PVV merkt op dat deze gegevens ook al inzichtelijk waren bij de bespreking van de Najaarsbegroting; ze zijn nu alleen gekoppeld aan een kaartje. Volgens de partij was het juist de vraag van het CDA om de doelen en indicatoren inzichtelijker te maken. De doelen voor de toekomst zouden veel meer uitgediept worden.

De SP vindt het als eerste aanzet een mooi instrument om de getallen inzichtelijk te maken. De makers van het programma en de Statenleden zullen met elkaar moeten bepalen wat er in opgenomen gaat worden.

Mevrouw Ramaker antwoordt, dat één van de criteria voor het toekennen van subsidie voor podiumkunsten is dat de activiteit een regionale of landelijke uitstraling moet hebben. Het weergeven van de verschillende subsidiestromen is waarschijnlijk wel mogelijk, maar kost meer tijd.

Gedeputeerde Lodders verwacht dat uitbreiding technisch wel mogelijk zou moeten zijn. Bij het opstellen van deze presentatie is gekeken naar de vraag vanuit het Presidium en de Staten om inzichtelijk te maken waar de provinciale subsidie naar toe gegaan is. Het is aan het CDA om te bepalen of deze presentatie voldoet aan het gevraagde doel. De cijfers zijn dan wel terug te vinden in de begroting, maar dit geeft een completer beeld en bovendien over meerdere jaren. De vorige Cultuurnota was niet erg smart geformuleerd en dan is het moeilijk om op basis van indicatoren bereik en dergelijke inzichtelijk te maken. De voorzitter bedankt mevrouw Ramaker voor haar presentatie en geeft het stuk in bespreking met de volgende vragen: Is het stuk inspraakrijp? Kunnen de Staten zich vinden in de voorliggende visie en de voorgestelde herijking op de acht te onderscheiden gebieden? Zijn de Staten het eens met het vervolgproces?

Het CDA geeft aan dat het ging om een evaluatie die duidelijker aangaf of de doelen gehaald zijn. Dat is immers de kernvraag. De partij hoopt dat de kaders nu zo smart gesteld worden, dat de Staten dat de volgende keer wel goed kunnen beoordelen. Het is de taak van de Staten om kaders te stellen en zij moeten dan ook vooraf weten waar men over praat. Voor er conceptkaders opgesteld worden, moet er eigenlijk eerst gesproken worden over wat de Staten belangrijk vinden. Dit programma is een goed instrument, al is er wel een betere instructie nodig. De partij had echter om meer informatie gevraagd, zoals eventuele andere geldstromen en kengetallen. Teruggaan naar de kerntaken vindt de partij een belangrijk uitgangspunt van het ontwerp-beleidskader. Hierbij zal meer gericht moeten worden op ondersteuning van organisaties, onder andere bij het vinden van geldbronnen, en minder op uitvoering. Als voorbeeld noemt de partij De Paviljoens, die een negatief advies van de Raad voor Cultuur krijgen, omdat ze niet aan de eigen inkomstennorm voldoen. Ze kan zich vinden in de stelling dat subsidiëring van kunstuitingen aan gemeenten wordt overgelaten, behalve als deze regionale betekenis hebben. Wat zijn de wettelijke taken bij de bibliotheken? Waarom is er gekozen om alleen in het basisonderwijs cultuureducatie te geven? Het benadrukken van de Flevolandse identiteit vindt de partij van belang. Landschapskunst is onderscheidend voor Flevoland, hoewel zij zich kan voorstellen dat een kunstwerk in de crisistijd langzamer tot stand komt. Zij staat achter de opmerkingen over het maakbare Flevoland. In het stuk wordt niet gesproken over een provinciale monumentenlijst, dit wil zij graag expliciet genoemd zien. De VVD vindt het stuk rijp voor inspraak en is positief over de genoemde ombuigingen, aangezien de tering naar de nering gezet moet worden. Subsidie moet ingezet worden voor bovenregionaal niveau en gecontinueerd worden. Cultuurmarketing moet op alle dragers van toepassing zijn en zou dan ook eigenlijk overkoepelend moeten zijn. Amateur- en podiumkunsten moeten meer samengaan, maar dat is in het stuk niet terug te vinden. Graag meer informatie over de heroriëntatie op en aanscherping van het Centrum Amateurkunst Flevoland. Wanneer gaat het zevende landschapskunstwerk afgerond worden? De partij is het ermee eens, dat GS zich aan de afspraken houden omtrent de korting op de wetenschappelijke steunfunctie. Zij kan zich vinden in de opmerkingen over het cultureel erfgoed en de regionale omroep. Het Rijk stopt met subsidiëring van De Paviljoens; wat gaat de provincie nu doen? De SGP is het eens met een herijking van het cultuurbeleid. De partij is een grote voorstander van cultuur, maar zet daar wel een kanttekening bij: Cultuur bindt en verbindt en de gaven die God de mensen schenkt, moeten tot ontplooiing worden gebracht. Maar barbarij wijst de partij af. Zij wil alle pijlers afzonderlijk beoordelen. Wat bedoelt het college met het eerste gedachtestreepje onder het kopje 'Herijking' van punt 5, Cultuureducatie? Hoe kan de provincie meer invloed uitoefenen op de programma-aanbod van de regionale omroep? Wie betaalt, bepaalt.

50PLUS vraagt of de SGP directe invloed op de programmering wil hebben. Is de SGP vóór censuur op de publieke media?

De SGP wil niet dat de regionale omroep kritiek op de provincie heeft zonder eerst uitgezocht te hebben wat er aan de hand is. In het verleden heeft de omroep eens volledig misplaatste kritiek op de provincie gegeven. De omroep moet hoor en wederhoor toepassen.

De PVV vindt dat de presentatie geen nieuwe inzichten heeft gegeven. Wel zijn er verschillen tussen de cijfers in de presentatie en in de begroting. In de begroting 2012 zijn bedragen opgenomen voor landschapskunst en cultuurmarketing, maar deze posten staan in de presentatie op nul.

Het CDA merkt op, dat op de website de subsidie-uitgaven vermeld worden. In de begroting is er voor die posten wel geld gereserveerd, maar het is nog niet uitgegeven. Daarom staat het op de website nog op nul.

De VVD vraagt zich af of het komt omdat er maar zeven landschapskunstwerken komen.

De PVV vindt het niet handig, dat de begrote posten niet uit de website blijken.

D66 vraagt of de presentatie een onderdeel uitmaakt van de voorliggende nota.

De PVV vervolgt: De partij vindt het stuk slechts richtinggevend. Pas als de doelen en financiën helder omschreven zijn, kan zij een zorgvuldige afweging maken. Zij heeft de indruk dat dit voor meerdere partijen geldt. In algemene zin is de partij kritisch over subsidiëring van onzinnige cultuurtaken. Een kerntaak is het behoud van cultureel erfgoed. Zij is ervoor om deze taak goed en effectief uit te voeren, volgens de geldende regels. Geen voorstander is zij van het subsidiëren van amateurkunst, beeldende kunst, cultuureducatie, podiumkunsten en cultuurmarketing.

Deze uitingen zouden zelfstandig, als onderneming, moeten functioneren, net als andere Flevolandse bedrijven. Deze taken hebben geen bestaansrecht als zij door middel van subsidie overeind gehouden moeten worden. De minimale wettelijke taken moeten uitgevoerd worden en er moet geen geld gestoken worden in landschapskunstwerken en andere cultuurclubs. Voor wat de bibliotheken betreft, moet de provincie zich aan haar wettelijke taak houden. Het geld ontbreekt om extra taken op zich te nemen. De partij kan zich vinden in de voorgestelde 20% bezuiniging op de regionale omroep. Het proces in Noord-Brabant moet afgewacht worden. In tegenstelling tot wat het college schrijft, is de partij van mening dat juist het verlenen van subsidies het creatieve denken en het zoeken naar alternatieve geldbronnen in de weg staat. Zij pleit er dan ook voor om waar mogelijk subsidies te stoppen omwille van het creatieve denkproces.

50PLUS vindt dat de PVV met dit standpunt een culturele woestijn tekent.

De PVV is het daar niet mee eens. Zoals eerder gezegd staan subsidies juist het creatieve denken en het zoeken naar alternatieve geldbronnen in de weg.

De PvdA is niet tevreden over de inhoud van de nota. Het heeft een laag ambitieniveau, snijdt fors in subsidies en is niet concreet. Terugkeer naar de kerntaken is ook voor de PvdA het uitgangspunt, evenals het uitsluitend steunen van bovenlokale activiteiten. Wegwerken van de achterstand op het gebied van cultureel aanbod vindt zij ook een provinciale taak. Deze nota draagt daar echter niet aan bij.

Het CDA vraagt of de PvdA bereid is het coalitieakkoord open te breken. Daar staan immers de bezuinigingsafspraken in.

De PvdA reageert, dat er inderdaad afspraken in staan over bezuinigingen. Er staat echter ook in dat er een achterstand op voorzieningengebied is en dat de provincie bij gaat dragen aan het wegwerken van die achterstand.

De PVV wil weten waar de PvdA die achterstanden ziet.

De PvdA geeft aan daar zo op te komen en vervolgt haar betoog. Wie is de vitale coalitie? Welke bedragen worden er verbonden aan deze nota? Kan er een financiële paragraaf toegevoegd worden? Het is nu lastig om conclusies te trekken. Wat bedoelt het college met Flevolandse identiteit? Er wordt gesproken over 'toegankelijkheid'; voor wie is die toegankelijkheid bedoeld? De partij vraagt meer aandacht voor cultuureducatie, amateurkunst en podiumkunsten in verband met de laagdrempeligheid.

De VVD merkt op dat de PvdA aangaf te hangen aan de kerntaken, maar dat merkt zij in de rest van het betoog niet. In hoeverre valt amateurkunst bijvoorbeeld onder de kerntaken?

De PvdA reageert dat amateurkunst ook bovenlokaal kan zijn en bij kan dragen aan provinciale ontwikkeling. Zij heeft behoefte aan heldere doelen, onderbouwing van de geformuleerde uitgangspunten en een duidelijke rol van de provincie. Het stuk is volgens haar nog niet rijp voor inspraak.

De SP vindt het een heerlijk stuk, inzichtelijk en begrijpelijk. In tegenstelling tot veel andere stukken gaat het hier niet over geld, maar om maatschappelijk rendement. Het gaat om samenhang en cultuur is een bindend element.

De PVV vraagt of de SP wel wil weten wat dit alles kost?

De SP wil eerst met elkaar bepalen welke richting men op wil gaan, daarna volgt de discussie over geld. De SP vindt dit de goede richting. Belangrijke punten vindt zij landschapskunst, educatie, samenwerking van disciplines, de monumentenlijst en toerisme. Wel vraagt zij meer aandacht voor de bereikbaarheid van kunstwerken, bijvoorbeeld via een busverbinding.

Het CDA vraagt of de SP bedoelt dat een kunstwerk gesloopt moet worden als er geen bus naar toe rijdt. Sommige kun je namelijk wel per fiets bereiken.

De SP bedoelt het andersom: Het heeft geen zin om geld uit te geven aan een kunstwerk als niemand er kan komen. Zij stelt voor om een Flevolandse cultuurkaart voor jongeren te maken. De meetbaarheid van de criteria voor het uitdelen van subsidies heeft meer aandacht nodig. Ten slotte vindt zij het komisch te lezen dat stille lasten worden gebombardeerd tot cultureel erfgoed (Vogelweg). Zo kan zij er nog wel een aantal noemen.

De ChristenUnie vindt het ook een goed en leesbaar stuk. Het kan door naar de inspraakronde. Wel enkele opmerkingen: Het blijft een uitdaging om cultuur meetbaar te maken en zij vindt elke poging een compliment waard. De inhoud van dit stuk borduurt voort op de vorige cultuurnota, maar er is een visie aan toegevoegd.

De acht pijlers zijn gehandhaafd, waar de partij wel achter staat. Maar niet overal heeft de provincie invloed op, bijvoorbeeld vanwege wettelijke taken. Zij wil die pijlers uitvergroten waar keuzes te maken zijn. Voor de gestelde ombuigingstaak is het nodig om een ommezwaai te maken in de rol die de Staten hebben en dit ook over te brengen naar het veld. De eerste uitdaging ligt nu bij het gesprek met de regionale omroep. De partij hecht aan de verbinding tussen stad en platteland. Podiumkunsten concentreren zich nu bijvoorbeeld in Almere en Lelystad, maar zij zou graag meer wisselwerking zien tussen de grote en kleinere plaatsen.

50PLUS sluit zich voor een groot gedeelte aan bij de opmerkingen van de ChristenUnie en de SP, met name over het aangaan van vitale coalities. Laten potentiële partners elkaar opzoeken, zodat ze subsidies gezamenlijk kunnen gebruiken, bijvoorbeeld amateur- en professionele gezelschappen. Bij de voorronde leefde er frustratie in het veld dat de organisaties niet mee konden praten. Onder erfgoedactiviteiten verstaat de partij niet alleen het Nieuw Land Erfgoedcentrum, maar ook (scheeps-)archeologie, de Bataviawerf en het integreren van activiteiten van de vereniging Heemschut. Het zoeken naar coalities kan geld besparen en meer effect opleveren. De nota kan de inspraak in.

D66 vond het een mooie notitie en is blij met de visie. Zij kan zich vinden in het teruggaan naar de kerntaken en in de pijlers. Amateurkunst en cultuureducatie passen meer bij de lokale overheid. De aanscherping die de VVD noemde, staat voor bezuiniging. De partij stemt in met alle beslispunten en het stuk mag naar de inspraak.

GroenLinks vindt het een goed overzicht, maar zij mist de weg met maatregelen om te komen tot de visie in 2025. Voor de inspraak moet duidelijker aangegeven worden wat er met de aanscherping bedoeld wordt. Aanscherping hoeft geen bezuiniging te zijn, het kan ook toespitsing zijn.

De voorzitter stelt voor om gedeputeerde Ladders de vragen te laten beantwoorden. Dan is er echter geen tijd meer een tweede termijn, maar gezien de goede discussie lijkt hem dat geen probleem. Overigens is het ook een proces: 26 september is er nog een opinieronde en half oktober een besluitvormingsronde, waardoor er nog ruimte genoeg is voor discussie.

Gedeputeerde Ladders bedankt voor de uitgesproken complimenten. De presentatie maakt geen deel uit van de nota en het klopt, dat alleen uitgegeven gelden op de website terug te vinden zijn. Hier gaat het om een visie, die nog uitgewerkt zal worden in het uitvoeringsprogramma. Daarin zal ook een financiële paragraaf opgenomen zijn. De meetbaarheid is lastig te formuleren, maar het college ziet het wel als een uitdaging. Het gaat daarbij niet alleen om financieel rendement, maar ook om maatschappelijk rendement. De acht pijlers komen inderdaad voort uit de huidige Cultuurnota, zodat alle facetten inzichtelijk zijn. De Paviljoens moeten zelf voor geld zorgen. De provincie zal met Almere bij de staatssecretaris en de Tweede Kamer lobbyen om het advies niet over te nemen.

De SP vindt dit een goed streven, maar wel een rare houding. Als het met het eigen beleid tegenzit, moet de Staat bijspringen.

Gedeputeerde Ladders geeft aan dat hij vindt dat De Paviljoens een bijzondere positie hebben in de Basisinfrastructuur. Hiervoor zou het Rijk een uitzondering moeten maken, net zoals het voor een aantal andere instellingen doet. De Paviljoens is een stand-alone-instelling en nog niet zo lang actief op de huidige manier. Op het moment dat de Rijkssubsidie verdwijnt, valt een belangrijk deel van de bestaanszekerheid weg. Als de Rijkssubsidie daadwerkelijk vervalt, ontstaat er een nieuwe situatie en zullen de provincie en de gemeente Almere zich beraden over de door hen verstrekte subsidies. In 2013 wordt de nieuwe Bibliotheekwet van kracht, waarin de wettelijke taken van de provincie beschreven zullen worden. Het college is van plan niet meer te gaan doen dan er wettelijk van de provincie verwacht wordt.

Het CDA vraagt zich af waarom er dan in de nota staat dat het college in gesprek wil gaan over de extra taken.

De voorzitter stelt gezien de tijd voor om geen interrupties meer te plegen en de gedeputeerde zijn beantwoording af te laten maken.

Gedeputeerde Ladders antwoordt, dat het soms mogelijk is om uit andere bronnen projecten te financieren. De provincie heeft altijd alleen maar bijgedragen aan cultuureducatie voor het primair onderwijs, hetgeen ook aansluit bij het Rijksbeleid. De provinciale monumentenlijst wordt meegenomen in het uitvoeringsprogramma.

Cultuurmarketing komt ook wel in iedere pijler een beetje terug, maar het is een extra pijler, omdat het Bureau Toerisme Flevoland die vormgeeft. Het college vindt amateur- en podiumkunst twee aparte disciplines, hoewel er wel raakvlakken zijn. Het aanscherpen van het amateurkunstbeleid heeft vooral te maken met een verdere formulering van het opdrachtgeverschap. Met betrekking tot het zevende landschapskunstwerk zijn er de afgelopen weken gesprekken gevoerd om te kijken of er vitale coalities gevormd kunnen worden. Als de financiële haalbaarheid duidelijk is, zal het college met verdere voorstellen te komen. De gedeputeerde hoopt na de zomervakantie een volgende stap te kunnen zetten. Hij neemt kennis van de normen die de SGP noemde waaraan de partij de definitieve versie van het cultuurbeleid zal toetsen. Op dit moment houden vier organisaties zich bezig met cultuureducatie, waardoor het gemeentelijke en het provinciale cultuureducatiebeleid door elkaar heen lopen. Het college heeft ze gevraagd om met een voorstel voor een bovengemeentelijke organisatie te komen. De gedeputeerde is er geen voorstander van om het programma van Omroep Flevoland te bepalen, daar is de Programmaraad voor. Wel wil het college meer invloed op andere zaken, bijvoorbeeld de financiën. De gedeputeerde neemt kennis van de opmerkingen van de PVV, maar kan zich daar niet in vinden. Hij spreekt tegen dat er weinig ambitie uit het stuk spreekt, aangezien de provincie al meer doet dan alleen de kerntaken. Aangenomen dat de PvdA nog wel achter de bezuinigingen uit het coalitieakkoord staat, vraagt de gedeputeerde zich af wat de partij wil dat het college dan nog meer gaat doen. Hij kreeg de indruk dat de SP met een betere bereikbaarheid van kunstwerken ook meer bekendheid bedoelde en dat is wat het college samen met het Bureau Toerisme Flevoland vorm probeert te geven. De Vogelweg behoort in de ogen van de gedeputeerde niet tot de stille lastenproblematiek. Een betere verbinding tussen stad en platteland vindt ook hij belangrijk. Hij is het eens met de opmerkingen over de vitale coalities en denkt dat er op het gebied van samenwerking binnen het cultuurbeleid best vitale coalities te vormen zijn. In de visie zal het nog wat extra aangescherpt worden. Het veld is in diverse sessies betrokken geweest. De voorzitter geeft aan dat de link naar de website op 23 mei jl. is toegestuurd. Op 26 september vindt opnieuw een opinieronde over dit onderwerp plaats en de besluitvormingsronde is op 17 oktober. Met uitzondering van de PvdA en de PVV zijn alle partijen er voor, dat dit stuk de inspraakronde ingaat. Hij bedankt allen voor hun inbreng en sluit de vergadering om 14.35 uur.

Vastgesteld in de vergadering van 11 juli 2012,

de griffier,

de voorzitter,